

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2020/1149**2020 m. rugpjūčio 3 d.****kuriuo dėl diizocianatų iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) XVII priedas****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantį Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantį Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB ⁽¹⁾, ypač į jo 68 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 diizocianatams yra taikomas suderintas klasifikavimas ir jie yra priskiriami kvėpavimo takus jautrinančioms 1 kategorijos medžiagoms ir odą jautrinančioms 1 kategorijos medžiagoms ⁽²⁾. Diizocianatai naudojami kaip cheminės sudedamosios dalys įvairiuose sektoriuose ir įvairioms paskirtims, visų pirma putplasčiams, sandarikliams ir dangoms gaminti, be kita ko, visoje Sąjungoje;
- (2) 2016 m. spalio 6 d. Vokietija Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – Agentūra) pateikė dokumentų rinkinį ⁽³⁾ pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 69 straipsnio 4 dalį (toliau – XV priedo dokumentų rinkinys), siekdama inicijuoti apribojimų nustatymo tvarką pagal to reglamento 69–73 straipsnius. XV priedo dokumentų rinkinyje nurodyta, kad ikvėpti arba per odą patekę diizocianatai jautrina kvėpavimo takus, todėl darbuotojams gresia profesinė liga – astma, kuri Sąjungoje pripažįstama didele profesinės sveikatos problema. Metinis naujų profesinių ligų, sukeltų diizocianatų, skaičius (suskaiciuota daugiau kaip 5 000 atvejų) yra nepriimtina didelis. Remiantis XV priedo dokumentų rinkiniu, būtina imtis veiksmų Sąjungos mastu ir siūloma riboti pačių diizocianatų ir kitų cheminių medžiagų bei mišinių, kurių sudėtyje jų yra, naudojimą pramoninėms ir profesionalioms paskirtims ir pateikimą rinkai;
- (3) XV priedo dokumentų rinkinyje siūlomu apribojimu siekiama nustatyti, kad diizocianatai būtų naudojami pramoninėms ir profesionalioms paskirtims tik jeigu įdiegiama eilė techninių ir organizacinių priemonių ir surengiami būtinieji standartizuoto mokymo kursai. Informacija apie galimybę dalyvauti šiuose kursuose turėtų būti perduota visiems tiekimo grandinės dalyviams, o už tai, kad šių cheminių medžiagų ar mišinių gavėjai turėtų tokią galimybę dalyvauti šiuose mokymo kursuose, turėtų būti atsakingi veiklos vykdytojai, kurie teikia rinkai šias chemines medžiagas ar mišinius;
- (4) 2017 m. gruodžio 5 d. Agentūros Rizikos vertinimo komitetas (toliau – RAC) priėmė nuomonę ⁽⁴⁾ ir padarė išvadą, kad pasiūlytas ir RAC iš dalies pakeistas apribojimas, kalbant apie šių cheminių medžiagų poveikio mažinimo veiksmingumą, yra tinkamiausia Sąjungos masto priemonė su jų poveikiu susijusiai nustatyta rizikai šalinti. Be to, jis nutarė, kad įgyvendinus iš dalies pakeistą siūlomą apribojimą taip pat mažės su diizocianatais susijusių susirgimų dermatitu skaičius;
- (5) RAC padarė išvadą, kad tinkami mokymai yra bazinis poreikis ir kad visi diizocianatus tvarkantys darbuotojai turėtų užtektinai išmanyti apie šių cheminių medžiagų keliamus pavojus, su jų naudojimu susijusią riziką, taip pat gerąją darbo patirtį ir tinkamas rizikos valdymo priemones, įskaitant tinkamą asmeninių apsaugos priemonių naudojimą. RAC pažymi, kad reikalingos konkrečios mokymo priemonės siekiant didinti informuotumą apie sveikatos apsaugos svarbą įgyvendinant tinkamas rizikos valdymo priemones ir saugaus tvarkymo praktiką;

⁽¹⁾ OL L 396, 2006 12 30, p. 1.

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/63c411e5-cf0f-dc5e-ff83-1e8de7e4e282>

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/737bceac-35c3-77fb-ba7a-0e417a81aa4a>

- (6) RAC nuomone, cheminėje medžiagoje arba mišinyje esantiems diizocianatams nustatyta ribinė 0,1 % masės riba atitinka žemiausią koncentracijos ribą, taikomą konkreitiems diizocianatams, priskiriamiems kvėpavimo takus jautrinančioms 1 kategorijos medžiagoms. Be to, RAC pritarė išvadai pateiktame dokumentų rinkinyje, kad vis dar nežinoma diizocianatų jautrinamojo poveikio riba, todėl nepakaks nustatyti tik orientacinę ar privalomą profesinės ekspozicijos ribą, siekiant kuo labiau sumažinti profesinės astmos atvejų skaičių;
- (7) 2018 m. kovo 15 d. Agentūros socialinės ir ekonominės analizės komitetas (toliau – SEAC) priėmė nuomonę ⁽⁵⁾, kuria patvirtino RAC išvadą, kad siūlomas apribojimas yra tinkamiausia Sąjungos masto priemonė nustatyti rizikai šalinti, atsižvelgiant į jo socialinę bei ekonominę naudą ir sąnaudas. Be to, SEAC padarė išvadą, kad susijusioms tiekimo grandinėms šis siūlomas apribojimas yra prieinamas;
- (8) SEAC rekomendavo atidėti apribojimo taikymą keturiasdešimt aštuoniems mėnesiams, kad visi subjektai turėtų pakankamai laiko įgyvendinti visus apribojimo reikalavimus;
- (9) dėl RAC ir SEAC nuomonių dėl siūlomo apribojimo buvo konsultuotasi su Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytu Agentūros keitimosi informacija apie reikalavimų vykdymo užtikrinimą forumu ir buvo atsižvelgta į jo rekomendacijas;
- (10) 2018 m. gegužės 9 d. Agentūra pateikė RAC ir SEAC nuomones Komisijai. Remdamasi šiomis nuomonėmis, Komisija daro išvadą, kad dėl pačių diizocianatų ir jų kaip kitų cheminių medžiagų ir mišinių sudedamųjų dalių naudojimo ar pateikimo rinkai kyla nepriimtina rizika žmonių sveikatai. Komisija mano, kad klausimą dėl šios rizikos reikia spręsti visos Sąjungos mastu;
- (11) atsižvelgdama į XV priedo dokumentų rinkinį ir į RAC bei SEAC nuomones, Komisija mano, kad pramoniniams ir profesionaliems naudotojams turėtų būti nustatytas bent jau minimalus reikalavimas dėl mokymo, nedarant poveikio valstybėse narėse nustatytiems griežtesniems nacionaliniams reikalavimams. Komisija taip pat mano, kad informacija apie šį reikalavimą turėtų būti pateikiama pakuotėje;
- (12) siekdamas sudaryti sąlygas ateityje persvarstyti dabartinį apribojimą, valstybės narės turėtų pranešti Komisijai pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 117 straipsnio 1 dalį apie bet kokius nustatytus mokymo reikalavimus, užregistruotų profesinės astmos ir profesinių kvėpavimo bei odos susirgimų skaičių, bet kokius nacionalinius profesinės ekspozicijos lygius ir informaciją apie vykdymo užtikrinimo veiksmus;
- (13) nedarant poveikio Sąjungos darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktams, visų pirma Tarybos direktyvai 98/24/EB dėl cheminių veiksnių ⁽⁶⁾, šiuo apribojimu siekiama didinti darbdavių gebėjimą siekti aukštesnio rizikos kontrolės lygio. Šis teisės aktas bus naudingas mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes visi tiekimo grandinės dalyviai galės dalyvauti su diizocianatais susijusiose specialiose mokymo programose, tad dabartiniai darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai bus dar geriau įgyvendinami;
- (14) ekonominės veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta pakankamai laiko prisitaikyti prie naujų reikalavimų. Tikslinga nustatyti trejų metų pereinamąjį laikotarpį, kad susijusiems darbuotojams būtų galima surengti reikiamus mokymus;
- (15) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (16) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 133 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/d6794aa4-8e3a-6780-d079-77237244f5f9>

⁽⁶⁾ 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyva 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe (OL L 131, 1998 5 5, p. 11).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugpjūčio 3 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedas papildomas šiuo įrašu:

<p>„74. Diizocianatai (O = C=N-R-N = C=O), čia R – neapibrėžto ilgio alifatinių arba aromatinių angliavandenilių vienetas</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neturi būti naudojami pramoninėms ir profesionalioms paskirtims kaip atskiros cheminės medžiagos arba sudedamosios kitų cheminių medžiagų ar mišinių dalys po 2023 m. rugpjūčio 24 d., nebent: <ol style="list-style-type: none"> a) atskirai ir mišiniuose apskaičiuota diizocianatų koncentracija yra mažesnė nei 0,1 % masės arba b) darbdavys arba savarankiškai dirbantis asmuo užtikrina, kad prieš naudodami cheminę medžiagą (-as) ar mišinį (-ius) pramoninis arba profesionalus naudotojas (-ai) bus sėkmingai pabaigę kursus apie diizocianatų naudojimo saugą. 2. Neturi būti teikiami rinkai pramoninėms ir profesionalioms paskirtims kaip atskiros cheminės medžiagos arba sudedamosios kitų cheminių medžiagų ar mišinių dalys po 2022 m. vasario 24 d., nebent: <ol style="list-style-type: none"> a) atskirai ir mišiniuose apskaičiuota diizocianatų koncentracija yra mažesnė nei 0,1 % masės arba b) tiekėjas užtikrina, kad cheminės medžiagos (-ų) ar mišinio (-ų) gavėjui bus suteikta informacija apie 1 dalies b punkte nurodytus reikalavimus, o ant pakuotės, akivaizdžiai besiskirianti nuo kitos informacijos etiketėje, bus pateikta ši informacija: „Nuo 2023 m. rugpjūčio 24 d. reikalingi tinkami mokymai prieš naudojant pramoninei ar profesionaliai paskirčiai“. 3. Šiame įrašė „pramoninis ir profesionalus naudotojas (-ai)“ – bet koks darbuotojas ir savarankiškai dirbantis asmuo, tvarkantis diizocianatus kaip atskiras chemines medžiagas arba sudedamąsias kitų cheminių medžiagų ar mišinių dalis, naudojamas pramoninėms ir profesionalioms paskirtims, arba prižiūrintis šią veiklą. 4. 1 dalies b punkte nurodyti mokymai turi apimti diizocianatų poveikio odai ir kvėpavimui kontrolės darbo vietoje instruktažą, nedarant poveikio jokioms nacionalinėms profesinės ekspozicijos ribinėms vertėms ar kitoms atitinkamoms nacionalinio lygmens rizikos valdymo priemonėms. Tokius mokymus veda darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, įgijęs kompetenciją atitinkamuose profesiniuose mokymuose. Į tuos mokymus bent jau įtraukiami: <ol style="list-style-type: none"> a) 5 dalies a punkte nurodyti mokymo elementai, susiję su bet kokia pramonine ir profesionalia paskirtimi (-s). b) 5 dalies a ir b punktuose nurodyti mokymo elementai, susiję su šiomis paskirtimis: <ul style="list-style-type: none"> — mišinių naudojimu atviroje erdvėje aplinkos temperatūros sąlygomis (įskaitant tunelius, kuriuose naudojamos putos), — purškimu vėdinamoje kabinoje, — tepimu naudojant ritinėlius, — tepimu naudojant šepetčius, — panardinimu ir užliejimu, — ne visiškai apdorotų ir jau atvėsusių gaminių vėlesniu mechaniniu apdorojimu (pvz., pjaustymu), — valymu ir atliekų šalinimu, — kitomis panašaus naudojimo paskirtimis, kai esama poveikio per odą ir (arba) kvėpavimo takus; c) 5 dalies a, b ir c punktuose nurodyti mokymo elementai, susiję su šiomis paskirtimis: <ul style="list-style-type: none"> — ne visai apdorotų (pvz., ką tik apdorotų, vis dar šiltų) gaminių tvarkymu, — liejininkyste, — technine priežiūra ir remontu, kai reikalinga prieiga prie įrangos, — išilusių ar įkaitusių preparatų (> 45 °C) naudojimu atviroje erdvėje, — purškimu atvirame ore ribotos arba tik natūraliosios ventiliacijos sąlygomis (įskaitant dideles pramonės gamyklas) ir purškimu išskiriant didelę energiją (pvz., putų, elastomerų), — kitomis panašaus naudojimo paskirtimis, kai esama poveikio per odą ir (arba) kvėpavimo takus.
---	--

5. Mokymo elementai:
  - a) bendri mokymai, įskaitant mokymus internetu, apie:
    - diizocianatų chemines savybes,
    - toksiškumo pavojus (įskaitant ūmų toksiškumą),
    - diizocianatų poveikį,
    - profesinio poveikio (ekspozicijos) ribines vertes,
    - įjautrinimo atsiradimą,
    - kvapą kaip pavojaus požymį,
    - lakumo svarbą rizikos požiūriu,
    - diizocianatų klampumą, temperatūrą ir molekulinę masę,
    - asmens higieną,
    - reikalingas asmenines apsaugos priemones, įskaitant praktines instrukcijas dėl tinkamo jų naudojimo ir apribojimų,
    - sąlyčio su oda riziką ir poveikį kvėpavimui,
    - riziką, susijusią su taikoma naudojimo tvarka,
    - odos ir kvėpavimo apsaugos priemones,
    - vėdinimą,
    - valymą, nuotėkį, techninę priežiūrą,
    - tuščių pakuočių išmetimą,
    - pašalinių asmenų apsaugą,
    - kritinių tvarkymo etapų nustatymą,
    - konkrečias nacionalines kodavimo sistemas (jei taikytina),
    - elgsena grindžiamą saugą,
    - pažymėjimą arba dokumentais patvirtintą įrodymą, kad mokymas sėkmingai baigtas.
  - b) vidurinio lygmens mokymai, įskaitant mokymus internetu, apie:
    - papildomus elgsena grindžiamus aspektus,
    - techninę priežiūrą,
    - pokyčių valdymą,
    - galiojančių saugos instrukcijų vertinimą,
    - riziką, susijusią su taikoma naudojimo tvarka,
    - pažymėjimą arba dokumentais patvirtintą įrodymą, kad mokymas sėkmingai baigtas;
  - c) pažangūs mokymai, įskaitant mokymus internetu, apie:
    - bet kokią papildomą sertifikavimą, be kurio negalima vykdyti nurodytos veiklos,
    - purškimą purškimo kabinos išorėje,
    - įkaitusių ar išilusių preparatų (> 45 °C) naudojimą atviroje erdvėje,
    - pažymėjimą arba dokumentais patvirtintą įrodymą, kad mokymas sėkmingai baigtas.
6. Mokymai turi atitikti valstybės narės, kurioje savo veiklą vykdo pramoninis arba profesionalus naudotojas (-ai), nuostatas. Valstybės narės gali įgyvendinti arba toliau taikyti nacionalinius reikalavimus dėl šios (-ių) cheminės (-ių) medžiagos (-ų) ir mišinio (-ių) naudojimo, jei tik paisoma 4 ir 5 dalyse nustatytų būtinųjų reikalavimų.
7. 2 dalies b punkte nurodytas tiekėjas užtikrina, kad gavėjui būtų pateikta mokymo medžiaga ir surengti kursai pagal 4 ir 5 dalis valstybės (-ių) narės (-ių), kurioje (-iose) tiekama cheminė (-ės) medžiaga (-os) ar mišinys (-iai), oficialia (-iomis) kalba (-omis). Rengiant mokymus atsižvelgiama į tiekiamų produktų ypatumus, įskaitant sudėtį, pakuotę ir dizainą.
8. Darbdavys ar savarankiškai dirbantis asmuo dokumentais patvirtina, kad 4 ir 5 dalyse nurodyti mokymai baigti sėkmingai. Mokymai atnaujinami ne rečiau kaip kas penkerius metus.
9. Pagal 117 straipsnio 1 dalį valstybės narės į savo ataskaitas įtraukia šią informaciją:
  - a) bet kokius nacionalinės teisės aktuose nustatytus mokymo reikalavimus ir kitas rizikos valdymo priemones, susijusias su diizocianatų pramoninėmis ir profesionaliomis paskirtimis;

	<p>b) užregistruotų su diizocianatais susijusių susirgimų astma ir kvėpavimo bei odos ligomis, kurios pripažintos profesinėmis ligomis, skaičių;</p> <p>c) nacionalines diizocianatų poveikio ribines vertes, jei jos yra nustatytos;</p> <p>d) informaciją apie vykdymo užtikrinimo veiklą, susijusią su šiuo apribojimu.</p> <p>10. Šis apribojimas taikomas nedarant poveikio kitiems Sąjungos teisės aktams dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos darbo vietoje.“</p>
--	---